

Dana Oprea, Laura Răducanu,
Nicoleta Popescu, Ana-Maria Paraschiv

Călătorie prin lumea textelor literare

din MANUALUL
de limba română

clasa
a III-a

partea 1

exerciții, vocabular
lecturi, evaluări



Citește lecturile și vei
primi diploma de *membru*
al Ordinului Cititorilor!

Acest caiet aparține elevului/elevei:

.....

L

editura ELICART

UNITATEA 1

Învățătura, cea mai de preț comoară



Întâia zi de școală

de Edmondo de Amicis

1 DREPT LA ȚINTĂ! Marchează cu „X” caseta corespunzătoare răspunsului corect.

➔ În drum spre școală, Enrico observă că pe străzi era:

- pusti; veselie; agitație.

➔ Băiatul primi vestea pe care i-o dăduse fostul profesor:

- cu bucurie; cu tristețe; cu nepăsare.

➔ Lui Enrico i se păru că băieții de la școală:

- se schimbaseră; erau de nerecunoscut; rămăseseră la fel.

➔ În drum spre casă, mama:

- îi povesti băiatului despre prima ei zi de școală; îl liniști în legătură cu noul profesor;
 îi spuse lui Enrico că îl va ajuta să învețe.

2 GÂNDEȘTE CA UN SCRITOR! Notează în tabel informațiile cerute referitoare la textul lecției.

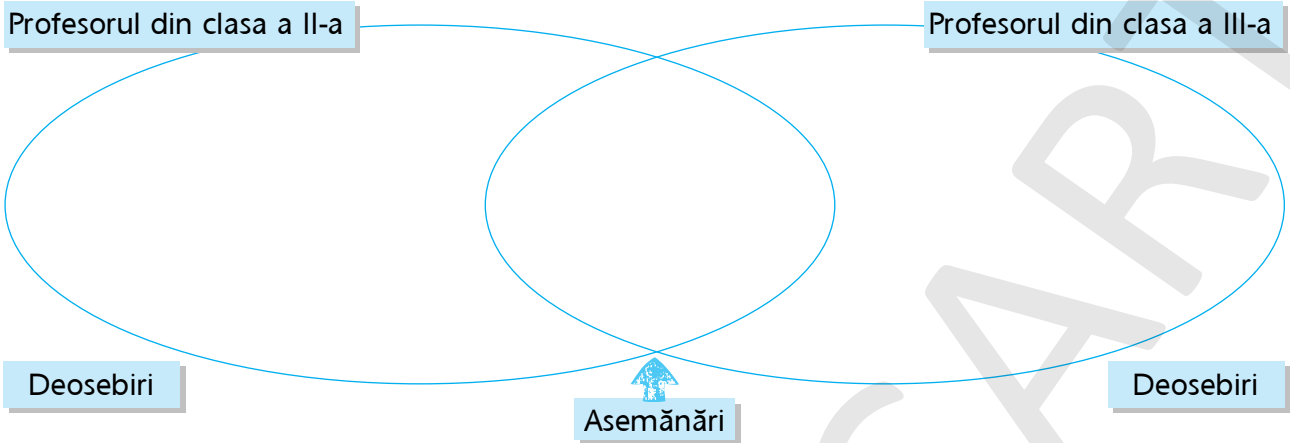
Ce spune scriitorul	Ce spun eu, ca scriitor
<ul style="list-style-type: none">cuvinte prin care scriitorul descrie vacanța care abia a trecut: <hr/> <hr/> <hr/>	<ul style="list-style-type: none">cuvinte pe care le-ai folosi tu, referindu-te la vacanța trecută: <hr/> <hr/> <hr/>
<ul style="list-style-type: none">cuvinte prin care sunt dezvăluite emoțiile lui Enrico în legătură cu fostul profesor: <hr/> <hr/> <hr/>	<ul style="list-style-type: none">detalii pe care le-ai folosi tu pentru a exprima emoțiile față de fostul profesor: <hr/> <hr/> <hr/>

3 Răspunde la întrebările de mai jos.

• La ce se gândea Enrico în drum spre școală?

• Unde își petrecuse Enrico primii trei ani de școală?

- 4 Completează diagrama de mai jos cu deosebirile și asemănările dintre cei doi profesori ai lui Enrico.



- 5 Ce alt titlu ar putea fi potrivit textului din manual? Alege sau scrie tu!
- a) Școala veche – școala nouă b) O zi cu emoții
c) Nimic nu-i ca înainte d) Notează tu un alt titlu _____

- 6 **EXPRIMĂ-ȚI PĂREREA!** De ce crezi că Enrico s-a îndreptat către școală „cu inima rea”, dar s-a întors acasă „cu inima bună”?

„În cărți există mai multe comori decât în toate cuferele piraiților de pe Insula Comorii.”
(Walt Disney)

- 7 **ARC PESTE TIMP.** Imaginează-ți că Enrico ar fi trăit în zilele noastre. Cum crezi că s-ar fi desfășurat întâia lui zi de școală?

- 8 **SCARA SILABELOR.** Urmărește indiciile și completează scara silabelor, folosind cuvinte din primul fragment al textului din manual.

Indicii

1. cuvânt dintr-o silabă, cu sens opus pentru *bună*;
2. cuvânt din două silabe, reprezintă o însușire și are următoarea schemă **CCVCCVC**;
3. cuvânt din 3 silabe, care arată locul unde mișunau copiii;
4. cuvânt din 4 silabe, cu sens asemănător pentru *învățătorul*.

1

2

3

4



9 Găsește toate variantele de despărțire în silabe la capăt de rând pentru următoarele cuvinte:


→ opinteu = _____

→ niciodată = _____

10 Completează în jurnal tău cum a decurs prima zi de școală din acest an. Desenează chipul tău la finalul zilei.

Dragă jurnalule, _____

Astăzi, _____



11 Caută în dicționar următoarele cuvinte și notează definițiile găsite. Reține-le!

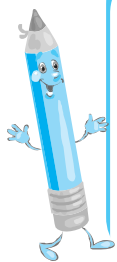
→ vasăzică

→ gloată

12 ÎNVĂȚĂTOR PENTRU O ZI. Dacă ai fi învățător, ce ai face cu elevii tăi în prima zi de școală? Scrie ce idei ai, indiferent cât sunt de neobișnuite.

→ Ideile mele ca învățător: _____

13 COMPLETEAZĂ ȘI REȚINE!



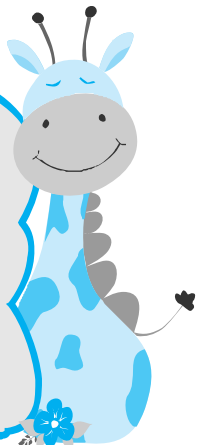
În prima zi de școală, _____ se întâlnește cu fostul său _____, de care se desparte cu _____. Pe colegii săi îi găsește mai voioși, alături de noul învățător, un bărbat înalt, cu părul _____.

La finalul orelor, după o zi emoționantă, Enrico este fericit să o găsească pe _____ lui, la poarta școlii. Aceasta îl încurajează și, astfel, băiatul se întoarce acasă cu inima _____.

CAPSULA TIMPULUI

La început de an școlar, fiecare elev își va scrie pe o foaie de hârtie numele și lucrurile care îi plac (exemple: cântecul preferat, materia favorită etc.) Poate să noteze și câteva sfaturi pentru el, cel din viitor.

Foile se adună și se introduc într-o cutie, care se poate decora. Această „capsulă a timpului” se va închide și se va deschide în ultima zi de școală. De asemenea, vă sugerăm să faceți o poză cu întreaga clasă. Astfel, veți putea observa cât de mult ați crescut și v-ați schimbat!





Școala din pădure

după *Passionaria Stoicescu*

1 Formulează întrebări pentru următoarele răspunsuri:

_____ ?

În poezie este prezentată prima zi de școală a animalelor din pădure.

_____ ?

Primul școlar care a intrat în sala de clasă a fost Vulpița.

_____ ?

Noua învățătoare a elevilor din pădure este domnișoara Căprioara.

2 Scrie din textul poeziei însușirile personajelor de mai jos. Adaugă și tu altele, potrivite fiecăruia.

MODEL: *Vulpița: curioasă, silitoare, punctuală*

Barza: _____

Șoricelul: _____

Căprioara: _____

3 Transcrie din poezie versurile care sugerează îndemnul dat de învățătoare elevilor săi. Scrie și tu un îndemn adresat animalelor din pădure pentru noul an școlar.

Versuri

Îndemnul tău

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

4 Chiți-roade-toate a scris o scurtă prezentare a sălii clasei în care învață. Din neatenție, Șoricelul a șters câteva cuvinte. Scrie tu cuvintele care lipsesc.

Pentru a păstra curățenia în clasă, la intrare trebuie să ne ștergem murdare. Pe pereți sunt expuse mici, poze și diferite scene cu pitici, iar pe jos un moale de mușchi. Pe catedră ne-au așteptat tăcute cărțile . E atât de frumoasă clasa noastră, că de înveți aici!

5 Scrie din poezie rime pentru cuvintele de mai jos. Adaugă apoi alte cuvinte care să rimeze.

Model: *ștergătoare – murdare – sertare*

• jos – _____ – _____;

• zor – _____ – _____;

• Vulpița – _____ – _____.

6 Citește tare, cu intonație, strofa care ți-a plăcut cel mai mult.

7 Scrie motivele pentru care autoarea poeziei a ales aceste nume pentru animalele școlii. Vezi modelul nostru!

Model: ➔ *Chiți-roade-toate* este un animal rozător. El poartă acest nume deoarece șoriciei rod tot ce gălesc.

➔ Melcul *Nu m-ajungi*

➔ Vulpița *Coadă-roșie*

8 Scrie numele personajelor din poezie, în ordine alfabetică, apoi încercuiește-l pe cel care ți-a plăcut cel mai mult. Argumentează alegerea ta.

Personajul preferat este _____. L-am ales pentru că _____

9 **AM UN VOCABULAR BOGAT!** Notează în dreptul cuvintelor ce crezi tu că înseamnă. Caută apoi în dicționar sensurile lor.

Cuvânt	Explicația mea	Ce spune dicționarul
zor	_____ _____	_____ _____
asudate	_____ _____	_____ _____

10 Scrie un bilet prin care Barza Picioroange lungi îl anunță pe Melcul Nu m-ajungi că ar vrea să stea în aceeași bancă la școală.

11 Alcătuieste enunțuri formate din:

➔ cinci cuvinte, în care cuvântul „școala” să fie la început

➔ trei cuvinte, în care cuvântul „animalelor” să fie la mijloc

12 Scrie cuvinte cu sens asemănător, conform modelului.

- *ghete sau cizme*
- mătăsos sau _____
- nedesfăcute sau _____
- cărare sau _____

13 Scrie cuvinte cu sens opus.

- ➔ *s-au adunat* ≠ *s-au împrăștiat*
- ➔ *s-au bucurat* ≠ _____
- ➔ *s-au dus* ≠ _____
- ➔ *s-au întâlnit* ≠ _____

14 Încercuiește forma corectă a cuvintelor din textul următor:

Într-o / Într-un pădure minunată exista o școală. Acolo, toate animalele învățau să zboare *s-au / sau* să înoate. Cu mic, cu mare, cu toții *sau / s-au* adunat în curtea școlii. Doar un pui de veveriță stătea singur *într-o / într-un* colț. El nu se mai îndepărtase niciodată de vizuina *sa / s-a*. Un melc *s-a / sa* apropiat de el:

— Toți colegii noștri *s-au / sau* grăbit către sala de clasă. Hai cu noi! O să fie bine!

15 Alcătuieste câte o propoziție în care să folosești cuvintele:

- ➔ *s-a*: _____
- ➔ *sa*: _____
- ➔ *s-au*: _____
- ➔ *sau*: _____

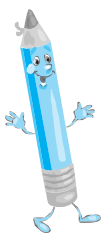
16 **FII POET!** Compune o ghicitoare despre unul dintre animalele prezentate în poezia „Școala din pădure”. Roagă-l pe colegul de bancă să ghicească animalul.

A ghicit
răspunsul?

DA

NU

17 COMPLETEAZĂ ȘI REȚINE!



În poezia „_____” autoarea ne prezintă prima zi de școală a _____. Paznicul _____ îi așteaptă pe școlari la intrare. Aceștia sunt bucuroși să intre în sala de _____. Noua lor învățătoare, domnișoara _____ pășește sfios pe cărare, așteptând să-și îmbrățișeze cu drag elevii.

Curiozitatea ne deschide mintea!

Școala animalelor

V-ați întrebat vreodată cum știu animalele să fie... animale? Lipsiți de pricepere când sunt mici, puii învață comportamentul de la părinți sau de la alte animale din același grup.

Puii de veveriță, de exemplu, învață cum să desfacă nucile observând tehnica pe care veverițele adulte o folosesc. Ei privesc cu atenție, apoi imită.

Și joaca reprezintă o formă de învățare! Puii de pisică, ca toate felinele, se cațără și stau la pândă. În acest mod, pisoii deprind abilități de prădător.

Zebrele sau căprioarele se joacă diferit. Alergând, sărind sau lovind cu picioarele din spate, acestea învață să scape și să alunge prădătorii.



Șoricel de bibliotecă

după Elia David

1 Completează enunțurile cu informațiile necesare.

→ Personajele textului „Șoricel de bibliotecă” sunt:

- Personajul principal este _____.
- Acțiunea se petrece _____.
- Ceilalți șoricei erau _____.
- Proprietarul se poartă cu șoricelul _____.

2 Încercuiește litera potrivită răspunsului corect.

• Șoricelul devora cărțile, deoarece:

- a) trebuia să-și asculte mama; b) voia să fie primul savant din lumea rozătoarelor;
c) primea lapte dulce.

• Șoricelul de bibliotecă nu se pricepea la:

- a) germană; b) botanică; c) muzică.

• Ceilalți șoricei își petreceau zilele:

- a) studiind manuale școlarești; b) jucându-se; c) devorând jucăriile din pod.

• Bătrânul proprietar îl sfătui pe șoricel:

- a) să plece cât mai curând posibil; b) să fie mai ambițios; c) să găsească o altă casă.



3 Unește personajul cu replica pe care o rostește.

„— E specialist în matematică și astronomie, în chimie și botanică.”

„— De aceea, ar fi bine să vă mutați într-o casă mai mare.”

„— Eu? Studiez!”

șoricelul

mama șoricelului

proprietarul

4 Transcrie din textul citit în manual enunțurile din care aflăm:

→ ce crede mama șoricelului despre fiul ei

→ ce l-a întrebat pe șoricel proprietarul bibliotecii

5 Bibliotecă șoricelului Șoricelul a citit următoarele cărți:

- *Arta de a păcăli o pisică;*
- *De ce spune pisica „Miau”?*
- *Cum să alegi cașcavalul cel mai bun;*

Ce alte cărți ar mai putea citi șoricelul? Scrie și tu două posibile titluri care l-ar interesa.

6 Unește cuvintele cu același înțeles.

datorie

carieră

primea

trudea

proprietar

profesie

obligație

munca

stăpân

căpăta

7 Rescrie enunțurile de mai jos, înlocuind cuvintele subliniate cu altele cu sens opus.

→ Șoricelii alergau netulburați prin podul casei.

→ Șoricelul de bibliotecă citea toată ziua cărți interesante.

→ Am citit o carte în care sunt prezentate animale sălbatic.

8 Imaginează-ți că te întâlnești cu șoricelul de bibliotecă, care a devenit autor de cărți pentru copii. Ce întrebări i-ai adresa? Scrie pe spațiul de mai jos un dialog pe care l-ai purta cu acesta.

9 Roagă-l pe colegul de bancă să citească dialogul tău și să ofere o notă, colorând inimioarele.



10 Creează oral scurte dialoguri, împreună cu un coleg, care să se poată desfășura între:

o veritabilă școlăriță și învățătoarea, doamna bufniță

un șoricel și mama lui



JOC
de rol

11 Completează casele cu semnele de punctuație corespunzătoare.

Fără să stea pe gânduri, șoricelul îl întrebă pe bătrânul proprietar

Credeți că ați putea să îmi împrumutați și mie o carte cu povești

Proprietarul tăcu preț de un moment, apoi spuse

Trebuie să-mi promiți că nu o vei devora și pe aceasta, așa cum ai făcut cu celelalte cărți

12 Completează spațiile libere cu informații necesare. Alcătuieste apoi propoziții, folosind semnele de punctuație corespunzătoare.

La finalul unei propoziții interogative se utilizează semnul _____.

Exemplu: _____

• Atunci când exprimăm o urare, un îndemn, un salut, folosim semnul _____.

Exemplu: _____

• Vorbirea directă a unei persoane este marcată de _____.

Exemplu: _____

13 Rescrie corect textul de mai jos, folosind semnele de punctuație potrivite. La final, notează în casetă numărul propozițiilor.

— Șoricelul de bibliotecă a ajuns cel mai faimos scriitor. Toți șoricelii îi citeau cărțile? Unul dintre ei a vrut un autograf pe cartea preferată: S-a dus direct la șoricelul scriitor! El i-a spus! Bine te-am găsit! Îmi dai și mie un autograf!

numărul propozițiilor:

14 Citește enunțurile de mai jos și scrie ce exprimă fiecare, alegând dintre cuvintele:

salut, urare, mirare, ordin

- Să nu te mai prind că îmi rozi cărțile! ➔ _____
- Ce casă frumoasă aveți! ➔ _____
- Bună dimineața, stăpâne! ➔ _____
- Mult succes în continuare! ➔ _____



15 CITITUL ESTE CHEIA DE AUR A ÎNVĂȚĂTURII! Ce beneficii crezi că poate aduce lectura? Bifează din lista de mai jos. Scrie și tu alte beneficii.

- Îmi îmbogățește vocabularul. Mă ajută să dorm mai bine. Îmi dezvoltă imaginația.
- Îmi stimulează creativitatea. Mă ajută să învăț lucruri noi. Mă poate feri de boli.

Alte beneficii

16 COMPLETEAZĂ ȘI REȚINE!

Textul din manual prezintă povestea unui _____ de bibliotecă, ce era nevoit să se trezească în fiecare dimineață pentru a _____ cărți. Mama șoricelului era foarte mândră și își dorea ca fiul ei să devină primul _____ din lumea rozătoarelor. Într-o zi, proprietarul casei îi dădu șoricelului o carte cu _____. Astfel, acesta descoperi _____ cititului și învață să scrie.



Ne place să citim!

Fiecare copil aduce la școală cartea preferată și citește un fragment în fața colegilor. Se votează cea mai frumoasă copertă și cel mai interesant fragment. Copiii pot face schimb de cărți.

Ordinul Cititorilor

Vrei să faci parte din *Ordinul Cititorilor*? Poți deveni membru al Ordinului dacă vei îndeplini toate misiunile din acest auxiliar, numit „Călătorie prin lumea textelor literare – clasa a III-a”. Pentru a-ți recunoaște acest statut, ți se va acorda o diplomă care va dovedi meritele tale de cititor.

Îți dorim mult succes!

Înainte de a citi textul, răspunde oral la întrebări.

- Despre ce crezi că este vorba în text?
- Ce poți spune tu despre vânt? Dar despre soare?

MISIUNEA 1 – Parcurge următoarea lectură! –



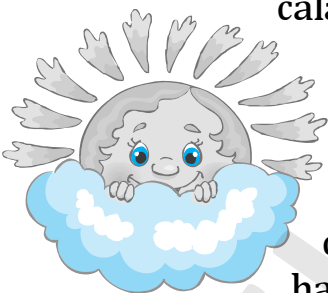
Vântul și Soarele

(traducere după Konstantin Ușinski)

Într-o zi, blândul Soare și Vântul de miazănoapte cel mânios s-au luat la ceartă care dintre ei este mai puternic. În cele din urmă, pentru că nu cădeau la înțelegere, s-au hotărât să-și măsoare puterile asupra unui călător care își vedea liniștit de drumul său.

— Ia privește, a spus Vântul, o dată voi sufla asupra lui și îi voi rupe hainele!

A început să sufle din toate puterile sale, dar cu cât sufla mai strașnic, cu atât mai tare își strângea omul haina în jurul său. Mormăia morocănos călătorul, ocărând vremea rea, dar mergea mai departe.



Vântul s-a mâniat cumplit și a început să urle de furie, trimițând asupra bietului drumeț ploi torențiale și ninsori abundente. Blestemând vijelia ce se abătuse asupra lui, omul a scos din rucsac o centură cu care s-a încins la brâu ca vântul să nu îi smulgă hainele de pe el. Atunci, vântul s-a convins că nu va reuși niciodată prin forțele sale dezlănțuite să îl abată pe drumeț din călătoria sa.

Văzând neputința adversarului, Soarele a început să zâmbescă de după nori. Apoi și-a trimis razele sprintene să usuce și să încălzească pământul și, odată cu el, pe drumețul înghețat de frig. Călătorul a simțit căldura plăcută a Soarelui și s-a înveselit. I-a binecuvântat măriștia și, simțindu-se ocrotit, și-a scos hainele groase.

— Vezi, i-a spus blândul Soare Vântului mânios, prin bunătate și răbdare poți face mult mai multe lucruri decât prin răutate și nerăbdare!

Rezolvă sarcinile



1 Răspunde la următoarele întrebări:

➔ Care sunt personajele textului?

➔ Care sunt însușirile Soarelui din text? Dar ale Vântului?

➔ Ce fel de text este *Vântul și Soarele*?

2 Scrie un posibil dialog care ar putea avea loc între Vânt și călătorul din textul citit.

3 Compune un scurt text informativ despre soare sau vânt, la alegerea ta. *Sfat: te poți documenta de pe Internet.* Nu uita să pui un titlu potrivit textului tău!

4 Subliniază în textul citit trei expresii artistice care ți-au plăcut, apoi folosește-le în enunțuri proprii.

5 Alcătuieste propoziții, folosind expresiile:

„blândul soare” _____

„vântul cel mânios” _____

„razele sprintene” _____

„ninsori abundente” _____



Citește cu atenție textul și rezolvă cerințele de mai jos:

„Învățătorul nostru a intrat în clasă, s-a uitat la noi cu atenție, luându-ne pe fiecare în parte. Când a început să dicteze, a coborât de la catedră și a început să se plimbe printre bănci. Văzând un băiat cu fața plină de bășicuțe mici și roșii, acesta s-a oprit din dictat. L-a luat de bărbie și l-a privit, apoi l-a întrebat ce s-a întâmplat și i-a pus palma pe frunte, să vadă dacă are temperatură.

În acest timp, un băiat se suise pe bancă și începuse să se strâmbe la el. Învățătorul s-a întors fără veste; băiatul s-a așezat repede la loc și a rămas așa, cu capul plecat, așteptându-și pedeapsa. Dar învățătorul doar i-a pus o mână pe cap, zicându-i:

— Să nu mai faci asta niciodată!

Apoi s-a întors la catedră și a terminat de dictat. Odată încheiată dictarea, ne-a privit o clipă fără să zică nimic; iar după aceea ne-a spus, măsurându-și cuvintele, cu vocea lui groasă, dar în același timp blândă:

— Ascultați-mă! Vom petrece un an împreună. Haideti să ne străduim să-l facem cât mai frumos! Să învățați și să fiți ascultători. Eu nu am familie. Voi sunteți familia mea. Nu vă am decât pe voi în toată lumea asta, nu am pe cine să îndrăgesc și la cine să mă gândesc. Eu țin la voi și vreau ca voi să mă ascultați. Arătați-mi că aveți suflet mare; să vă simțiți la școală ca într-o familie, căci eu cu voi mă mândresc.

În acel moment, portarul a intrat și a anunțat sfârșitul orei. Cu toții ne-am părăsit tăcuți băncile. Băiatul care se suise pe bancă s-a apropiat de învățător și i-a zis cu voce tremurândă:

— Iertați-mă, domnule învățător!

Acesta l-a sărutat pe frunte și i-a spus:

— Lasă, copile, nu-i nimic!”

(Învățătorul nostru, după Edmondo de Amicis)

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

➔ „Învățătorul nostru” este:

- a) o poezie; b) un text literar; c) un text informativ.

➔ Acțiunea din text se petrece:

- a) în clasă; b) în curtea școlii; c) în casa învățătorului.

➔ Învățătorul nu l-a pedepsit pe băiat, pentru că:

- a) elevul avea temperatură; c) ora se sfârșise.

➔ Expresia „a măsura cuvintele” înseamnă:

- a) a despărți în silabe cuvintele; c) a se gândi bine înainte de a spune ceva.

2 Ce însușiri consideri că i se potrivesc învățătorului?

Colorează etichetele corespunzătoare.

blând

mărinimos

sever

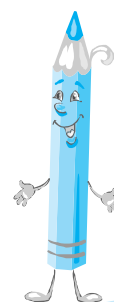
indiferent

generos

calm

atent

înțelegător



3 Scrie 3-4 propoziții despre învățătorul tău/învățătoarea ta. Folosește și ortograma *sa / s-a*.

4 Formulează:

→ o întrebare adresată băiatului ce părea bolnav _____

→ o urare adresată elevilor _____

5 Încercuiește forma corectă a cuvintelor.

Învățătorul a coborât de la catedră și *s-a / sa* îndreptat către un băiat cu fața plină de bășicuțe. În spatele lui, un băiat a început să se strâmbe *sau / s-au* să îl imite. Învățătorul *sa / s-a* întors *întro / într-o* clipită. La finalul orelor, *întrun / într-un* moment de liniște, băiatul și-a cerut iertare pentru fapta *sa / s-a* necuviincioasă.

6 Imaginează-ți că ești în locul învățătorului. Ce i-ai fi spus băiatului care s-ar fi strâmbat la tine? Scrie un scurt dialog.

7 Scrie toate variantele de despărțire în silabe la capăt de rând pentru cuvintele de mai jos:

• întâmplat → _____

• pedeapsa → _____

8 Scrie în dreptul cuvintelor câte vocale și câte consoane are fiecare.

învățător consoane
 vocale

atenție consoane
 vocale

împreună consoane
 vocale

9 Completează enunțurile cu semnele de punctuație potrivite.

Învățătorul nostru era un om blând și avea o privire senină După ce termina de dictat, adeseori ne întreba

Cine ar vrea să citească fragmentul pe care l-ați notat în caiete

Eu, eu se auzea un glas mereu vesel, ce venea din spatele clasei



FB



B



S

UNITATEA 2

Respectul este iubirea în haine simple



Când zmeii joacă șah

după Iuliu Rațiu

1 Alege dintre titlurile de mai jos pe cel care se potrivește cel mai bine fiecărui fragment al lecției.

- Primul fragment → Zmeul-Zmeilor; Făt-Frumos; Antrenamentele.
- Al doilea fragment → Sala de sport; Tabla de șah; Gabriel.
- Al treilea fragment → Doi campioni; Zmeul cel mândru; Prâslea.
- Al patrulea fragment → Șah mat; Zmeul furios; Trei mutări.
- Al cincilea fragment → Zmeul obosit; Înfrângerea; Final de partidă.

2 Scrie ideea principală a fragmentului care ți-a plăcut, apoi povestește-l.

Ideea principală → _____

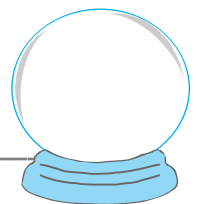
Povestire → _____

3 Compară atitudinea Zmeului-Zmeilor înainte și după înfrângerea sa.

Înainte	După
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

4 **GLOBUL DE CRISTAL – Formulăm predicții**

Recitește ultimul fragment al textului din manual. Ce crezi că s-ar fi întâmplat dacă Zmeul-Zmeilor nu și-ar fi acceptat înfrângerea?



5

Dacă ar fi să-l prezinți pe Zmeul-Zmeilor unui grup de prieteni, ce ai spune despre el?

6

Recitește textul *Șoricel de bibliotecă*, după Elia David, studiat în Unitatea 1, apoi alcătuiește planul simplu de idei.

Planul simplu al textului *Șoricel de bibliotecă*

1. *Șoricelul de bibliotecă devora cărți, făcându-i pe plac mamei sale.*

2.

3.

4.

5.

6.

7.

7

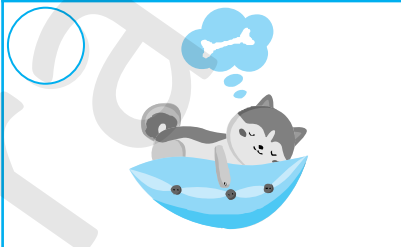
Citește paragraful apoi, dintre imaginile de mai jos, alege-o pe cea care ar putea continua textul.

Bim, câțelul Angelicăi, s-a jucat în noroi și acum este murdar de la vârful urechilor până la codiță. Când l-a văzut, Angelica s-a îngrijorat. Fetița s-a gândit că Bim va murdări covoarele când va intra în casă. Cu siguranță mama nu va fi deloc fericită!

Bim a continuat să se joace, iar Angelica l-a aplaudat.



Bim a adormit și a visat că primește o recompensă pentru isprava sa.



Angelica i-a făcut baie câțelului.



Scrie cum crezi că s-a terminat întâmplarea.

8

Dintre titlurile cărților de mai jos, alege-l pe cel care ți se pare interesant. Despre ce crezi că ar putea fi vorba în acea carte? Formulează predicții, scriind câteva enunțuri.

● „Din lumea celor care nu cuvântă”

● „Povestea ceasului cu inimă”

● „Povestea tânărului care s-a avântat să afle ce-i frica”

● „Aventurile lui Martinel”

9 Tu cum te porți cu colegii tăi? Completează tabelul, alegând dintre acțiunile de mai jos:

- îmi respect toți colegii;
- atunci când un coleg îmi vorbește, îi spun că este plictisitor;
- ofer ajutorul meu colegilor;
- consider că nimeni nu este mai interesant decât mine;
- mă amuz pe seama colegilor mai slabi;
- iau apărarea colegilor atunci când sunt nedreptățiți.

Așa DA	Așa NU
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

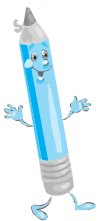
10 ȘTIU SĂ SCRIU! Încercuiește varianta corectă.

- Cei / Ce-i doi frați s-au gândit să îi cumpere un cadou.
- Nu e așa că nai / n-ai jucat niciodată șah?
- Vacanța trecută a fost cea / ce-a mai frumoasă, deoarece am fost la Disneyland.
- În fiecare sâmbătă sora mea are cursuri de nai / n-ai.
- La ce-i / cei trebuie încă o pereche de pantaloni?
- Nu o să uit cea / ce-a făcut săptămâna trecută!

11 Caută în dicționar următoarele cuvinte și notează explicațiile găsite. Reține-le!

- ⇒ satisfăcut
- ⇒ onorabil

12 COMPLETEAZĂ ȘI REȚINE!



Autorul ne prezintă povestea unui băiat de temut, numit _____. Acesta îl întâlnește în sala de sport pe Gabriel, care se antrena cu o tablă de _____ în față. Băiatul îi propune acestuia să joace împreună o _____ de șah. Din trei mutări, Gabriel îl face _____ pe Zmeul Zmeilor, care își acceptă înfrângerea.

JOC – Ghicești sau nu?

Jocul se poate juca în doi sau mai mulți jucători. Un copil va formula întrebări, iar ceilalți vor încerca să ghicească. Se verifică răspunsurile și se acordă câte un punct jucătorului care făcut cea mai bună predicție (sau a reușit să fie cel mai aproape de adevăr). Câștigă cel care a obținut cele mai multe puncte din 5.

Exemple de întrebări: Câți pași sunt de la fereastră până la ușă?; Câte palme măsoară o bancă?; În câte minute se topește un cub de gheață abia scos din congelator?

Curiozitatea ne deschide mintea!

Jocul de șah a fost inventat cu secole în urmă, în India. Acesta era jucat doar de familiile regale sau de oamenii bogați. Mai târziu, s-a răspândit în întreaga lume. Expresia „șah-mat” provine din limba persană și înseamnă „Regele a murit”.





Păcălici la școală

de Nicolae Labiș

1 Numerotează întâmplările în ordinea în care s-au petrecut în textul poeziei.

- Toți copiii râd, iar lui Tândăleț i se face frică.
- Păcălici îi spune lui Tândăleț să își ceară iertare.
- Păcălici și Chițibuș se îndreaptă spre școală.
- Tândăleț își cere iertare și se cumințește.
- Chițibuș îl mușcă pe Tândăleț, apoi îi roade ghiozdanul.
- Tândăleț își agresase colegii.



„Violența este arma celor slabi.”
(Mahatma Gandhi)

2 Completează „explozia stelară” cu întrebări referitoare la poezia din manual.

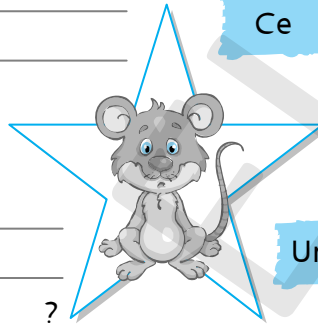
Cine _____ ?

De ce _____

Ce _____ ?

?

?



Cum _____

Unde _____ ?

3 Metoda „PĂLĂRIILOR GÂNDITOARE” – clase se împarte în șase grupe, corespunzătoare fiecărei pălării. Grupele trebuie să realizeze următoarele sarcini:

Metoda „Pălăriilor gânditoare” este o tehnică interactivă de stimulare a creativității, care se bazează pe interpretarea de roluri în funcție de pălăria aleasă.



PĂLĂRIA ALBĂ – Informăm!

➔ Despre ce este vorba în poezie?



PĂLĂRIA ROȘIE – Vorbim despre emoții!

➔ Ce te-a emoționat cel mai mult la această poezie? Argumentează!



PĂLĂRIA NEAGRĂ – Extragem aspectele negative!

➔ Ce părere ai despre comportamentul lui Tândăleț?



PĂLĂRIA GALBENĂ – Extragem aspectele pozitive!

➔ Ce lecție crezi că l-a învățat Păcălici pe Tândăleț?



PĂLĂRIA VERDE – Suntem creativi!

➔ Dacă ai fi fost în locul lui Păcălici, cum l-ai fi pedepsit pe Tândăleț?



PĂLĂRIA ALBASTRĂ – Clarificăm și tragem concluzii!

➔ Crezi că Păcălici a procedat bine pedepsind-l pe Tândăleț? Crezi că bătașul și-a schimbat atitudinea?

4 Găsește în poezie cuvintele care rimează cu:

- ➔ pluș = _____
- ➔ văd = _____
- ➔ jos = _____
- ➔ înjurat = _____
- ➔ burdușesc = _____
- ➔ tăcut = _____

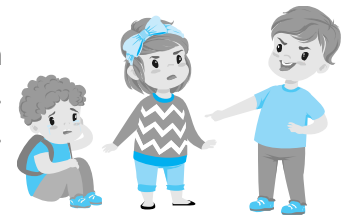
5 Ce a vrut să spună poetul? Explică folosirea următoarelor expresii:

- ➔ „altminteri e prăpăd!” = _____
- ➔ „Ce spui tu, mă găgălice?” = _____

6 **SUNT SCRITOR!** Privește imaginea alăturată. Scrie apoi o scurtă povestire care să o însoțească. Folosește următorul plan simplu de idei:

- Tudor este băiatul care îi necăjește pe toți copiii din școală.
- Astăzi ținta lui este Ionuț.
- Mirela ia atitudine.
- Părinții lui Tudor află despre comportamentul lui la școală.
- Tudor își cere iertare și devine un coleg bun.

Nu uita să oferi un titlu potrivit textului tău!



Cuprins

Unitatea 1. Învățătura, cea mai de preț comoară

Întâia zi de școală, de Edmondo de Amicis / 3

Școala din pădure, după Passionaria Stoicescu / 6

Șoricel de bibliotecă, după Elia David / 9

Lectură – *Vântul și Soarele*, după Konstantin Ușinski (Misiunea 1) / 12

EVALUARE – Unitatea 1 / 14

Unitatea 2. Respectul este iubirea în haine simple

Când zmeii joacă șah, după Iuliu Rațiu / 16

Păcălici la școală, de Nicolae Labiș / 19

Semnul de iarbă, după Silvia Kerim / 22

Lectură – *Jurnalul*, de Laura Răducanu (Misiunea 2) / 25

EVALUARE – Unitatea 2 / 27

Unitatea 3. Cinstea se naște în inimă

Cioc! Cioc! Cioc!, după Emil Gârleanu / 29

Ciocănitorea / 32

Suflețelul învăț, după Mircea Sântimbreanu / 35

Lecturi – *Gâștele – Vulpea și țapul*, după Konstantin Ușinski (Misiunea 3) / 38

EVALUARE – Unitatea 3 / 40

Unitatea 4. A fi om e lucru mare

Poveste de iarnă, după Zacharias Topelius / 42

Om de zăpadă, după Hans Christian Andersen / 46

Marușca și cele douăsprezece luni, poveste slovacă / 50

Lectură – *Elefantul (fragment)*, de Alexandr Kuprin (Misiunea 4) / 54

EVALUARE – Unitatea 4 / 56

NE VERIFICĂM CUNOȘTINȚELE / 58

Lectură – *Piatra cea ursuză și copacul noduros*, după Johnny Gruelle (Misiunea 5) / 61

Diploma – Ordinul Cititorilor / 63